



BARNEOMBUDET

KD

05 JAN. 2006

200600022-53

Utdannings- og forskningsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

Deres ref: Vår ref: Saksbeh: Arkivkode: Dato:
05/01778-2 AST 008 03.01.2006

Hørings svar - Forslag til endringer i opplæringsloven - Opplæring i helseinstitusjoner og barneverninstitusjoner

Barneombudet skal i henhold til lov og instruks arbeide for at barns behov, rettigheter og interesser blir tatt tilbørlig hensyn til på alle samfunnsområder. Ombudet skal særlig følge med i at lovgivning til vern om barns interesser blir fulgt, og at norsk rett samsvarer med de forpliktelser Norge har etter FNs konvensjon om barns rettigheter.

Etter FNs barnekonvensjon er alle under 18 år barn. I forhold til foreliggende høring, er alle barn under 18 år som kommer på institusjon Barneombudets ansvarsområde. Det vil likevel kunne omfatte de omtalte institusjoner i høringen.

Skolegang er viktig for barn og unge. Den er viktig for den formelle utdannelsen og for å skape kontinuitet og rutiner i hverdagen. Det er derfor viktig for alle barn at undervisningsopplegget fungerer selv om barnet må bo på statlige helseinstitusjoner, private helseinstitusjoner, barnevernsinstitusjon eller fosterhjem i annen kommune/fylke.

Når et barn kommer i fosterhjem, er det bostedskommunen som skal betale for barnets grunnskoleopplæring - med eventuelle spesialundervisning. Fylkeskommunen betaler for videregående opplæring, uansett hvor fosterhjemmet ligger.

Barneombudet mener dette er en god modell og den beste løsning for opphold i statlige og private helse- og barnevernsinstitusjoner. Det vil skape en enhetlig og forutsigbar forvaltning av betalingsordningen for barn som bor i en annen kommune eller institusjon, uansett årsak. Vi har etablerte og gode klageordninger gjennom utdanningskontorene hos fylkesmennene.

Bostedskommunen kjenner til barnet, og det er bostedskommunen som har ansvar for forebyggende tiltak. Betalingsplikt som følger barnet vil forhåpentligvis også styrke kommunens interesse til å gi gode, forebyggende tiltak.

Institusjonene vil vite hvem de skal forholde seg til og hvem som er ansvarlig for betalingen av barnets skolegang. Denne forutsigbarheten vil kunne hindre stans i kontinuiteten i skolegangen.

I vedtakene i barnevernsaker, enten fra kommunen eller fylkesnemnda, bør skolegang og undervisningsbehov bli en fast del av vedtaket. Barnets undervisningsbehov må være med i vurderingen av plasseringssted. Dette vil skape forutsigbarhet for barnet og de ansvarlige rundt barnet. Når kommunen har ansvar for undervisning og barnevernstiltak, må de kommunale etater samarbeide overfor barnets plasseringssted. Det er også viktig å finne ut om barnet har en individuell opplæringsplan (IOP) og at denne følger barnet. IOP skal angi innhold, omfang og organisering av spesialundervisningen.

Høringsnotatet nevner som et motargument de erfaringer som private institusjoner har gjort om tungvinte og arbeidskrevende administrative ordninger med å få refusjon.

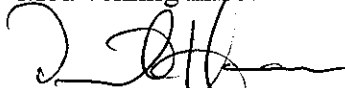
Barneombudet mener det er viktige erfaringer institusjonene har gjort, og sene betalingsordninger har negative virkninger for barnet det angår. Imidlertid antar vi at noen av vanskelighetene ved refusjonene skyldes at det har vært forskjellig praksis for de forskjellige institusjonene. Når/hvis vi får en felles ordning for alle institusjoner og fosterhjem, vil kommunene vite at de har et helhetlig ansvar for barn som i utgangspunktet har bosted i kommunen.


Barneombudet mener også det er viktig å lytte til de erfaringer institusjoner har gjort seg om søknadsfrister og valg for ungdom i overgangen fra ungdomsskole og videregående skole. Det må være rom for fleksibilitet for ungdom som allerede har det vanskelig.

Konklusjon:

Barneombudet støtter høringsforslagets alternativ 6 om at bostedskommunen har ansvar for å oppfylle retten til grunnskoleopplæring og fylkeskommunen skal oppfylle retten til videregående opplæring for alle som er bosatt i fylkeskommunen.

Med vennlig hilsen


Reidar Hjermann
barneombud


Anette Storm Thorstensen
seniorrådgiver